ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Kaniové a soudců JUDr. Josefa Baxy a JUDr. Ivo Pospíšila v právní věci žalobce: **Q. M. D.**, zastoupen JUDr. Irenou Slavíkovou, advokátkou se sídlem Wenzigova 1871/5, Praha 2, proti žalované: **Policie ČR, Ředitelství služby cizinecké policie**, se sídlem Olšanská 2176/2, Praha 3, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 24. 7. 2019, č. j. CPR-29357-4/ČJ-2018-930310-V223, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 8. 10. 2019, č. j. 1 A 47/2019 – 26,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá**.

II. Žalobce **nemá** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

III. Žalované **se nepřiznává** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

[1] Policie ČR, Krajské ředitelství policie hl. města Prahy (dále jen „správní orgán I. stupně“) vydala dne 20. 8. 2018 rozhodnutí čj. KRPA-308855-3/ČJ-2018-000022, kterým uložila žalobci podle § 50a odst. 3 písm. c) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), povinnost opustit území ČR, a to nejpozději do 40 dnů ode dne oznámení tohoto rozhodnutí. Žalobce napadl rozhodnutí správního orgánu I. stupně odvoláním, které žalovaná v záhlaví označeným rozhodnutím zamítla.

[2] Proti rozhodnutí žalované podal žalobce žalobu, ve které namítl, že žalovaná nedostatečně zjistila skutkový stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, a nezákonně posoudila přiměřenost zásahu do rodinného a soukromého života žalobce. Městský soud v Praze nepovažoval žalobu za důvodnou, a proto ji v záhlaví uvedeným rozsudkem zamítl. Uvedl, že správní orgány se posouzení dopadů rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobce dostatečně věnovaly, a s jejich závěry se ztotožnil.

II. Důvody kasační stížnosti a vyjádření žalovaného

[3] Žalobce (stěžovatel) podal proti rozsudku městského soudu kasační stížnost z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 písm. a) a b) zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s."), a navrhl, aby Nejvyšší správní soud napadený rozsudek zrušil a vrátil věc městskému soudu k dalšímu řízení, případně aby zrušil též rozhodnutí správních orgánů a vrátil jim věc k novému projednání.

[4] Stěžovatel uvedl, že žije na území ČR ve společné domácnosti se svou manželkou a její nezletilou dcerou, občankou ČR, která na území ČR navštěvuje základní školu. Je zde plně integrován, dobře ovládá český jazyk, pečuje o společnou domácnost, je nápomocen nezletilé, která má problémy s češtinou, v přípravě do školy, obstarává úřední záležitosti rodiny, jež není schopna jeho manželka pro jazykovou bariéru zvládnout. Správní orgán uznal, že je rodinným příslušníkem občana EU/ČR podle § 15a zákona o pobytu cizinců, ale nesprávně posoudil, že vydáním napadeného rozhodnutí nebude nepřiměřeno zasaženo do jeho soukromého a rodinného života (viz ochrana stanovená v § 174a zákona o pobytu cizinců). Došlo k porušení čl. 10 odst. 2 Listiny a čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. Správní orgány se hlouběji nezabývaly hodnocením intenzity a povahy stěžovatelova vztahu k jeho rodinným příslušníkům. Vztah stěžovatele a jeho nevlastní dcery je však velmi blízký, neboť stěžovatel jí nahrazuje biologického otce, který o ní neprojevuje opravdový zájem. Stěžovatel upozornil, že podle čl. 11 odst. 1 písm. d) Směrnice Rady č. 2003/109/ES ze dne 25. listopadu 2003 o právním postavení státních příslušníků třetích zemí, kteří jsou dlouhodobě pobývajícími rezidenty, nelze vyvyšovat zájem státu na dodržování pobytového režimu cizince nad sociální a rodinná práva stěžovatele a jeho rodiny.

[5] Dále stěžovatel namítl, že povinnost opustit území ČR je vlastně nepřímým vyhoštěním cizince. Za situace, kdy jej z pracovních a rodinných důvodů nemůže následovat manželka a dcera, tím bude narušena pevnost rodinného svazku. Nezletilou občanku ČR bude nastalá situace nutit, aby v případě nutnosti následovala otčíma a matku do Vietnamu, kde nebude požívat ochrany a výhod občana ČR, což není v jejím zájmu. Rodinné vazby a chod rodiny nelze omezovat jen na posouzení finančního hospodaření rodiny, vzhledem k tomu, že stěžovatel obstarává funkci rodiny osobně prací v domácnosti, protože pracovat mu není povoleno. Po rodině stěžovatele nelze požadovat, aby opustila sociální a rodinné zázemí, které si zde vybudovala.

[6] Stěžovatel rovněž navrhl, aby Nejvyšší správní soud přiznal kasační stížnosti odkladný účinek.

[7] Žalovaná ve svém vyjádření uvedla, že plně souhlasí s názorem uvedeným v napadeném rozsudku, a proto navrhla zamítnutí kasační stížnosti.

III. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[8] Nejvyšší správní soud při posuzování kasační stížnosti hodnotil, zda jsou splněny podmínky řízení. Dospěl k závěru, že kasační stížnost má požadované náležitosti a je projednatelná.

[9] Kasační stížnost není důvodná.

[10] Předmětem sporu v posuzované věci je otázka, zda správní orgány správně posoudily přiměřenost dopadů rozhodnutí o povinnosti stěžovatele opustit území ČR do jeho soukromého a rodinného života.

[11] Rozhodnutí o povinnosti opustit území podle § 50a odst. 3 písm. c) zákona o pobytu cizinců policie vydá „*cizinci, u kterého nebyly shledány důvody pro vydání rozhodnutí o správním vyhoštění, není-li cizinec oprávněn pobývat na území*".

[12] Podle § 50a odst. 6 zákona o pobytu cizinců „[j]*e-li v řízení o správním vyhoštění zjištěno, že důsledkem rozhodnutí o správním vyhoštění by byl nepřiměřený zásah do soukromého nebo rodinného života cizince a pobývá-li cizinec na území neoprávněně, považuje se zahájené řízení o správním vyhoštění za řízení o povinnosti opustit území.*

[13] Ustanovení § 174a odst. 1 zákona o pobytu cizinců uvádí: „*Při posuzování přiměřenosti dopadů rozhodnutí podle tohoto zákona správní orgán zohlední zejména závažnost nebo druh protiprávního jednání cizince, délku pobytu cizince na území, jeho věk, zdravotní stav, povahu a pevnost rodinných vztahů, ekonomické poměry, společenské a kulturní vazby navázané na území a intenzitu vazeb ke státu, jehož je cizinec státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, ke státu jeho posledního trvalého bydliště.*"

[14] Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 28. 3. 2017, č. j. 7 Azs 24/2017 - 29, č. 3574/2017 Sb. NSS, uvedl, že i v případě vydání rozhodnutí o ukončení pobytu cizince podle § 50a odst. 3 písm. c) zákona o pobytu cizinců je třeba posuzovat přiměřenost dopadů tohoto rozhodnutí podle § 174a téhož zákona. Zdůraznil, že smyslem uvedeného ustanovení je „*posouzení* „přiměřenosti dopadů rozhodnutí podle tohoto zákona" *do soukromého a rodinného života. Jinak řečeno, posuzuje se, zda konkrétní zásah představovaný konkrétním rozhodnutím nezasahuje nepřiměřeně do soukromého a rodinného života cizince.*"

[15] Z judikatury dále vyplývá, že správní orgány jsou povinny i po novele zákona o pobytu cizinců provedené zákonem č. 222/2017 Sb. při vydání rozhodnutí o povinnosti opustit území se zabývat přiměřeností dopadů takového rozhodnutí do soukromého a rodinného života cizince (viz rozsudek NSS ze dne 19. 12. 2018, č. j. 8 Azs 290/2018 - 27, č. 3852/2019 Sb. NSS).

[16] Stěžovateli je tak nutno přisvědčit v tom, že rozhodnutí o povinnosti opustit území dle § 50a zákona o pobytu cizinců nelze vydat, jestliže by jím došlo k nepřiměřenému zásahu do soukromého nebo rodinného života cizince.

[17] Městský soud ovšem správně konstatoval, že rozhodnutí o povinnosti opustit území je v podstatě nejmírnějším opatřením pro cizince neoprávněně pobývající na území ČR. Na rozdíl od správního vyhoštění zde totiž nejsou stanovena žádná negativní omezení do budoucna v podobě zákazu vstupu na území ČR po určitou dobu. Dopady tohoto rozhodnutí do soukromého a rodinného života tak budou právě s ohledem na absenci zákazu opětovného vstupu na území po určité období méně intenzivní. Samotná skutečnost, že cizinec má na území ČR rodinné vazby, tak automaticky nemůže znamenat, že by stanovení povinnosti opustit území představovalo nepřiměřený zásah do soukromého a rodinného života. Je tedy třeba posuzovat, zda by vycestování cizince (s ohledem na to, jak složitý je v daném případě návrat cizince do ČR) mohlo nepřiměřeně zasáhnout jeho soukromý a rodinný život. Nepřiměřený zásah do soukromého a rodinného života cizince v důsledku vydání rozhodnutí o opuštění území však bude zpravidla shledán pouze ve výjimečných situacích, které by ospravedlňovaly naprostou nezbytnost přítomnosti cizince na území ČR.

[18] Nejvyšší správní soud se ztotožnil se závěrem městského soudu i správních orgánů, že zásah do soukromého a rodinného života stěžovatele v důsledku napadeného rozhodnutí není nepřiměřený. Ze správního spisu je zřejmé, že stěžovatel žije na území ČR ve společné domácnosti se svou manželkou, která pracuje a zajišťuje rodinu finančně, zatímco stěžovatel pečuje o domácnost a stará se o nezletilou dceru své manželky. Povinnost opustit území ČR sice představuje určitý zásah do soukromého a rodinného života stěžovatele, ovšem s ohledem na to, že jde o v podstatě nejmírnější opatření pro cizince neoprávněně pobývajícího na území ČR, které není spojeno se stanovením doby, po kterou je cizinci vstup na území ČR zakázán, lze tento zásah považovat za přiměřený. Stěžovatel sice na území ČR pobývá již od roku 2013, avšak od roku 2015 nedisponuje žádným pobytovým oprávněním. Městský soud správně poznamenal, že dceře stěžovatelovy manželky je již 14 let, a nevyžaduje tak neustálou péči svých rodičů. Po dobu, kdy bude stěžovatel muset vycestovat z ČR za účelem vyřízení potřebného pobytového oprávnění v zemi původu, bude moci nezletilá setrvat na území ČR se svou matkou, která by měla být schopna zajistit své dceři nezbytnou péči i při svém pracovním vytížení. Lze předpokládat, že po tuto dobu bude manželka stěžovatele schopna obstarat i základní chod domácnosti. Nutno dodat, že stěžovatel bude moci po tuto přechodnou dobu udržovat kontakt se svou rodinou i ze zahraničí (např. prostřednictvím telefonu, sociálních sítí či jiných aplikací). Vzhledem k částečné konsolidaci situace na zastupitelském úřadě v Hanoji spojovanou s nefunkčností tzv. Visapointů by nemělo jít o nijak dlouhodobé odloučení rodiny, ale pouze o její dočasné rozdělení z důvodu legalizace pobytu jednoho z jejích členů. Bude tak do určité míry záviset na aktivitě stěžovatele, kdy se mu podaří jeho situaci vyřešit.

[19] Lze tak uzavřít, že k určitému zásahu do soukromého a rodinného života stěžovatele v důsledku rozhodnutí o povinnosti opustit území nepochybně dojde, nicméně tento zásah je nutné v kontextu výše uvedeného považovat za přiměřený. Není proto možno dospět k závěru, že by napadeným rozhodnutím byl nadřazován zájem státu na dodržování pobytového režimu cizince nad sociální a rodinná práva stěžovatele a jeho rodiny.

[20] O návrhu stěžovatele na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti Nejvyšší správní soud nerozhodoval, neboť rozhodl bez odkladu o samotné kasační stížnosti, a otázka odkladného účinku se tak stala bezpředmětnou.

IV. Závěr a náklady řízení o kasační stížnosti

[21] Nejvyšší správní soud proto ze všech výše uvedených důvodů dospěl k závěru, že kasační námitky stěžovatele nejsou důvodné. Proto kasační stížnost podle § 110 odst. 1 poslední věty s. ř. s. zamítl jako nedůvodnou.

[22] O náhradě nákladů řízení rozhodl v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s. Stěžovatel neměl ve věci úspěch, a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti. Žalované v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly, proto soud rozhodl, že se jí náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 21. listopadu 2019

JUDr. Lenka Kaniová
předsedkyně senátu